

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

ISSUE
№60

2ND INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**MODERN CHALLENGES
IN ECONOMIC
AND TECHNOLOGICAL
INNOVATION**

**MARCH 4-6, 2026
BOLOGNA, ITALY**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

2nd International Scientific and Practical Conference
**«Modern Challenges in Economic and
Technological Innovation»**

Collection of Scientific Papers

March 4-6, 2026
Bologna, Italy

UDC 001(08)

Modern Challenges in Economic and Technological Innovation: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. Bologna, Italy. March 4-6, 2026.

ISBN 979-8-89704-974-5 (series)
DOI 10.70286/ISU-04.03.2026

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 979-8-89704-974-5

© Participants of the conference, 2026
© Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity", 2026
Official site: <https://isu-conference.com/>

Jalilova R.Q. FEATURES OF THE MODERNIZATION PROCESS CARRIED OUT IN THE CUSTOMS SYSTEM.....	398
---	-----

Tepedeldiren Yu.T., Tepedeldiren M.Ya., Köse C. GENERALIZED PYTHAGOREAN THEOREM.....	406
--	-----

SECTION: PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Mishchuk D.M., Dobrovolskyi V.E. THE STRUCTURE OF RESEARCH METHODS WHEN WRITING A SCIENTIFIC PAPER. FUNDAMENTALS OF SCIENTIFIC RESEARCH IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS.....	411
---	-----

Havrylova N., Mokhunko O. HEALTHY LIFESTYLE AND SELF-IMPROVEMENT WITHIN THE FRAMEWORK OF PHYSICAL EDUCATION.....	413
---	-----

SECTION: PHYSICS AND ASTRONOMY

Vidmachenko A.P. CAUSES OF VOLCANIC GIGANTISM AND EVIDENCE OF “YOUNG” VOLCANIC ACTIVITY ON MARS.....	416
---	-----

SECTION: PSYCHOLOGY

Reznichenko V.S. PSYCHOLOGICAL RISK FACTORS OF PROFESSIONAL BURNOUT IN COACHES AND THEIR IMPACT ON ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS.....	421
--	-----

Коломоєць А.М. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ТА ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	425
--	-----

Яцюк В. ВИКОРИСТАННЯ АРТТЕХНІК У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	428
--	-----

SECTION: TECHNICAL SCIENCES

Luzan P., Artemenko D., Luzan O., Pych D. THEORETICAL JUSTIFICATION OF THE OPENER PARAMETERS OF A SEEDER FOR PLANTING ONION SETS AND GARLIC.....	434
---	-----

4. Arnold, R., Fletcher, D., & Daniels, K. (2020). Organizational stressors in competitive sport. *Journal of Sports Sciences*, 38(4), 423–435.
5. Deci, E., & Ryan, R. (2020). *Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation and wellness*. Guilford Press.
6. Hill, A., & Curran, T. (2021). Multidimensional perfectionism and burnout. *Personality and Social Psychology Review*, 25(1), 27–54.
11. Isoard-Gauthier, S., Trouilloud, D., Gustafsson, H., & Guillet-Descas, E. (2019). Associations between coach burnout and athlete motivation. *Psychology of Sport and Exercise*, 43, 168–177.
12. Nielsen, K., & Christensen, K. (2022). Digital interventions for occupational stress prevention: A systematic review. *Journal of Occupational Health Psychology*, 27(3), 275–289.
13. Vanhove, A., Herian, M., Perez, A., Harms, P., & Lester, P. (2023). Can resilience training improve workplace outcomes? A meta-analytic review. *Applied Psychology*, 72(1), 120–154.

ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ТА ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Коломоєць Аліна Миколаївна

викладач

Кафедра психології діяльності в особливих умовах
Національний університет цивільного захисту України
Черкаси, Україна

Соціальна нестабільність, спричинена повномасштабною війною, економічними трансформаціями та демографічним старінням населення, суттєво змінює умови життєдіяльності осіб похилого віку. В Україні ця проблема набуває особливої гостроти, оскільки літні люди нерідко залишаються в зоні бойових дій, переживають втрату близьких, вимушене переселення, руйнування соціальних зв'язків та зниження доступу до медичних і соціальних послуг. У таких умовах питання збереження психічного благополуччя стає не лише індивідуальною, а й суспільною проблемою.

Психічне благополуччя осіб похилого віку не може розглядатися виключно як відсутність психічних розладів. Воно включає відчуття внутрішньої цілісності, гідності, соціальної значущості, прийняття власного життєвого шляху та здатність адаптуватися до змін. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, депресія та тривожні розлади є поширеними серед людей віком 60+, а соціальна ізоляція та самотність виступають значущими факторами ризику погіршення психічного здоров'я [5]. В умовах війни ці ризики багаторазово посилюються.

У межах психосоціальної теорії розвитку Е. Еріксона пізня дорослість пов'язана з кризою «цілісність Я – відчай», де результатом позитивного розвитку є прийняття власного життя та досягнення внутрішньої мудрості [1]. Водночас невирішені внутрішні конфлікти можуть посилюватися під впливом кризових соціальних обставин.

Сучасні концепції позитивного старіння (Rowe & Kahn) підкреслюють важливість збереження активності, автономії та соціальної включеності [4]. П. Балтес та його колеги запропонували модель селективної оптимізації з компенсацією, відповідно до якої особа в похилому віці здатна адаптуватися до втрат через оптимізацію ресурсів і компенсацію обмежень [2].

Концепція психологічного благополуччя К. Ріфф визначає його як багатовимірну структуру, що включає самоприйняття, позитивні стосунки з іншими, автономію, управління середовищем, цілеспрямованість життя та особистісне зростання. У воєнний період ці компоненти зазнають істотних трансформацій.

Важливим екзистенційним підґрунтям проблеми є логотерапевтичний підхід В. Франкла, згідно з яким пошук смислу життя виступає центральним ресурсом подолання страждання навіть у найекстремальніших умовах [3].

Воєнний стан формує комплекс хронічних стресогенних чинників:

- постійна загроза життю та здоров'ю;
- втрата житла або вимушене переміщення;
- розрив соціальних зв'язків;
- інформаційне перевантаження;
- зниження доступності медичної допомоги;
- посилення соматичних захворювань.

Для літніх людей характерною є підвищена вразливість до тривалого стресу. Хронічний дистрес негативно впливає на когнітивні процеси, сприяє загостренню серцево-судинних і неврологічних захворювань, знижує рівень адаптаційних можливостей. Водночас не всі особи похилого віку демонструють дезадаптацію. Значна частина з них проявляє життестійкість, що обумовлено накопиченим життєвим досвідом та сформованими механізмами подолання труднощів.

Структурні компоненти психічного благополуччя в умовах нестабільності:

1. Когнітивний компонент. У пізньому віці спостерігається певне зниження швидкості мислення та пам'яті, проте зберігається життєва мудрість і здатність до рефлексії. У кризових умовах особливо важливою є когнітивна гнучкість – здатність переосмислювати події, уникати катастрофічного мислення, зберігати реалістичну оцінку ситуації. Психосвітні програми, тренування пам'яті, участь у дискусійних клубах та міжпоколінньому спілкуванні сприяють підтримці когнітивного функціонування та зниженню ризику когнітивного спаду.

2. Емоційно-регулятивний компонент. Емоційна сфера літніх людей у період війни характеризується амбівалентністю: з одного боку – страх, тривога, сум; з іншого – співпереживання, солідарність, гордість за молодші покоління. Важливими чинниками збереження психічного благополуччя виступають: сформовані навички емоційної саморегуляції; підтримка родини; духовні та релігійні практики; участь у волонтерській діяльності.

Розвиток життєстійкості (resilience) дозволяє літнім людям зберігати внутрішню рівновагу навіть за умов невизначеності.

3. Соціально-комунікативний компонент. Соціальна ізоляція є одним із найпотужніших чинників ризику психічних розладів у похилому віці. Підтримка регулярного спілкування, участь у громадських ініціативах, онлайн-комунікація, волонтерська активність формують відчуття приналежності та соціальної значущості. Міжпоколіннева взаємодія відіграє особливу роль: вона сприяє передачі досвіду, збереженню культурної пам'яті та зміцненню внутрішньої гідності літніх людей.

4. Смысложиттєвий компонент. Умови війни актуалізують екзистенційні питання: сенс страждання, цінність життя, відповідальність перед майбутніми поколіннями. За Франклом, навіть у ситуації втрати людина здатна знайти смисл через ставлення до події [3]. Робота з біографічними нарративами, арт-терапевтичні практики, написання спогадів, участь у меморіальних ініціативах допомагають інтегрувати травматичний досвід у життєву історію та зберегти цілісність особистості.

5. Суб'єктність та відчуття контролю. Збереження можливості приймати рішення щодо власного життя підсилює автономію та запобігає формуванню навченої безпорадності. Навіть у складних умовах важливо підтримувати активну позицію літньої людини як суб'єкта, а не лише об'єкта допомоги.

Серед ключових ресурсів адаптації осіб похилого віку в умовах війни можна виділити:

- життєвий досвід подолання попередніх криз;
- духовні переконання;
- сформовану систему цінностей;
- сімейну підтримку;
- включеність у громадське життя.

Модель селективної оптимізації з компенсацією дозволяє пояснити, як літні люди адаптуються до обмежень: вони обирають пріоритетні сфери активності, оптимізують ресурси та компенсують втрати за рахунок нових стратегій.

Ефективна система підтримки має включати:

- 1) Психологічне консультування та кризову допомогу.
- 2) Психосвітні програми з розвитку життєстійкості.
- 3) Організацію груп взаємодопомоги.
- 4) Створення безпечних просторів для спілкування.
- 5) Залучення літніх людей до волонтерської діяльності.

Міждисциплінарна взаємодія психологів, соціальних працівників, медиків та громадських організацій є ключовою умовою збереження психічного здоров'я літніх осіб.

Психічне благополуччя осіб похилого віку в умовах соціальної нестабільності та воєнного стану є складним інтегративним феноменом, що формується під впливом когнітивних, емоційних, соціальних та екзистенційних чинників. Його збереження залежить від поєднання внутрішніх ресурсів особистості та зовнішньої соціальної підтримки.

В умовах воєнної реальності літні люди перебувають у ситуації багатовимірної вразливості, однак водночас демонструють значний адаптаційний потенціал. Когнітивна гнучкість, здатність до рефлексії та переоцінки подій сприяють формуванню реалістичного, але психологічно безпечного бачення майбутнього. Емоційна саморегуляція та життєстійкість забезпечують зниження рівня хронічного дистресу, тоді як соціальна інтеграція підтримує відчуття значущості та приналежності.

Смисложиттєва орієнтація виступає центральним ресурсом подолання екзистенційної тривоги, а збереження суб'єктності зміцнює автономію та запобігає формуванню безпорадності. Важливо розглядати осіб похилого віку не лише як об'єкт допомоги, а як активних носіїв досвіду, моральної стійкості та міжпоколіннєвої пам'яті.

Збереження психічного благополуччя літніх людей потребує системної державної та громадської політики, спрямованої на підтримку активного довголіття, соціальної інтеграції та психологічної стійкості. Подальші дослідження мають бути зосереджені на емпіричному вивченні факторів життєстійкості, розробці програм психосоціальної підтримки та впровадженні міждисциплінарних моделей допомоги в умовах тривалих суспільних криз.

Список використаних джерел

1. Erikson E. H. Identity and the Life Cycle. New York: W. W. Norton, 1994.
2. Baltes P. B., Smith J. New frontiers in the future of aging. Gerontology. 2003. Vol. 49(2).
3. Frankl V. E. Man's Search for Meaning. Boston: Beacon Press, 2006.
4. Rowe J. W., Kahn R. L. Successful Aging. New York: Pantheon Books, 1998.
5. World Health Organization. Mental health of older adults. Geneva: WHO, 2017.

ВИКОРИСТАННЯ АРТТЕХНІК У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Яцюк Вікторія

здобувачка вищої освіти магістерського рівня
Хмельницький інститут імені Блаженнішого Володимира,
Митрополита Київського і всієї України,
ПрАТ «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна академія управління персоналом», Україна
ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0008-8330-8962>

Анотація. У статті розглянуто проблему формування комунікативних навичок у дітей з особливими освітніми потребами засобами арттехнік як альтернативного психолого-педагогічного інструментарію. Проаналізовано теоретичні засади використання арттерапевтичних підходів у корекційно-

Collection of Scientific Papers
with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference
«**Modern Challenges in Economic and Technological Innovation**»
March 4-6, 2026
Bologna, Italy

Organizing committee may not agree with the authors' point of view.
Authors are responsible for the correctness of the papers' text.

Contact details of the organizing committee:
Sole Proprietor Viktoriia Tsiundyk
E-mail: info@isu-conference.com
URL: <https://isu-conference.com/>

Certificate of the subject of the publishing business: ДК №7980 of 03.11.2023.